

Tampereen kaupunginvaltuusto 30.1.2023

§ 9 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen

ERIÄVÄ MIELIPIIDE

Vesi kuuluu jokaisen kuntalaisen perustarpeisiin. Veden hintaa tai saatavuutta ei saa vaarantaa. Makea vesi on tulevaisuudessa ehkä halutuin ja kysytyin luonnonvara. Siitä on jo nyt valtava pula maailmassa.

Tampereen kaupunginvaltuuston kokouksessaan 30.1.2023 tekemä päätös Tampereen Vesi liikelaitoksen yhtiöittämisestä ei palvele kuntalaisen etua. Tampereen vesilaitoksen tulisi olla jatkossakin liikelaitosmallinen ja 100-prosenttisesti Tampereen kaupungin omistuksessa.

Nyt päätetty osakeyhtiömalli antaa kaupungille kertaluoteisia myyntivoittoja, mahdollistaa veden osakkuuksien myymisen mm. ympäristökuntiin, mahdollistaa oman strategian ja saattaa tehostaa toimintaa ja ketteröittää organisaatiota.

Osakeyhtiömalli sisältää kuitenkin myös useita negatiivia puolia ja riskejä:

- Kaupunkilaisten enemmistö tuntuu kansalaispalautteen perusteella olevan yhtiöittämistä vastaan.
- Osakeyhtiömallilla on kaupungin tulolaskelmaan heikentävä vaikutus.
- Julkinen päätöksenteko ja siihen kuuluva prosessi poistuu julkisuudesta esimerkiksi reklamaatiotilanteessa.
- Julkinen läpinäkyvyys, näkyvä ja avoimuus vesiliiketoimintaan vähenee, kun johtokunta ja viranhaltijapäätökset poistuvat.
- Antaa mahdollisuuden osaoptimointiin, jolloin kuntalaisten etu ei ehkä ole enää prioriteetti.
- Vaikka valtuuston yhtiöittämissä päätöksessä painotettiin veden hinnan kohtuullisuutta, niin osakeyhtiömalli saattaa tarjota mahdollisuuden piiloverottamiseen veden hintaa nostamalla.
- Kaupunki toki saa korkotuloja 283 miljoonasta eurosta arviolta 4 % vuodessa, mutta kyseinen 11 miljoonan euron korko tulee lopulta veden käyttäjien maksettavaksi.
- Osakeyhtiömalli ei automaattisesti tarkoita yksityistämistä. Mutta jos Tampere joutuu joskus tulevaisuudessa koviin taloudellisiin vaikeuksiin, on osakeyhtiömuotoinen vesiyhtiö yksinkertaisempaa myydä ja laittaa lihoiksi. Kaupungin tuoreeseen päätökseen sisältyy yhtiöjärjestykseen tuleva määräys, että Tampereen Veden tulee olla kuntien tai kuntien omistamien yhtiöiden omistuksessa. Yhtiöjärjestyksestä voi kuitenkin muuttaa yksinkertaisella enemmistöllä Tampereen kaupunginhallituksen konsernijaostossa tai hallintosäännön niin edellyttäessä, myös kaupunginvaltuustossa.

Muuttuvassa maailmassamme kunnan vesilaitoksen tulisi olla kunnan 100-prosenttisessä omistuksessa.

Tampereella 30.1.2023

Lassi Kaleva

Kaupunginvaltuutettu (ps)